Образ Руської землі в «Слові»

Із сивої давнини, через століття долітають до нас голоси, у яких звучить палка любов до рідної Руської землі. В геніальному давньому літописі «Слово о полку Ігоревім» Руська земля усвідомлюється як щось єдине, як надбання народу, що йде від одного кореня, незважаючи на чвари та існування різних князівств.

Душа автора «Слова» невіддільна від рідних просторів і туманів південноруських пагорбів і безмежних степів. Природа живе і дихає в «Слові», заодно виступає з воїнами-русичами, які перегородили «великі поля черленими щитами». Вона радіє разом із ними перемозі, сумує під час поразки. Не перестає дивувати нас земля наша багатьма озерами, ріками та джерелами, високими горами, дібровами, просторими полями, різноманітними звірами та птахами, містами великими, селами чудовими.

Образ Руської землі — центральний у «Слові о полку Ігоревім». Героєм «Слова» є не хто-небудь із князів, а руський народ. До Руської землі звернені всі найкращі почуття автора. Автор «Слова» змальовує безмежні простори Руської землі, рідного краю, великого й неосяжного. В дію втягнуті окремі географічні простори: половецькі степи, сине море, Дон, Волга, Дніпро, Дунай, а з міст — Київ, Полоцьк, Чернігів, Курськ, Переяславль, Бєлгород та багато інших. Уся Руська земля знаходиться в полі зору автора.

Образ Батьківщини з багатьма містами протиставляється образу половецької землі — землі незнаної.
Руська земля для автора «Слова» — це, звичайно, не тільки «земля» у власному розумінні слова, не тільки руська природа, руські міста, це в першу чергу народ, що її населяє. Автор «Слова» малює мирну працю орачів, яку порушують чвари князів; він пам'ятає про дружин руських воїнів, що оплакують своїх чоловіків, загиблих у битві за Київську Русь, він розповідає про горе всього руського народу після поразки Ігоря.

Разом із тим у поняття «батьківщина» автор «Слова» включає також і її історію. Розповідаючи про невдалий похід князя Ігоря на половців, автор охоплює події життя на території Київської Русі за півтора століття, співставляючи минуле з теперішнім.

Для автора «Слова» образ землі ніби живий. Створюючи найвидатнішу пам'ятку культури Київської Русі, він зумів охопити всю Русь, об'єднавши в своєму описі і природу, і людей, і історію. Образ батьківщини-страдниці важливий як у художньому, так і в ідейному задумі «Слова»: він викликає співчуття до неї у читача, пробуджує ненависть до її ворогів, закликає руський народ на її захист.

Любов до батьківщини водила пером автора цього безсмертного твору. «Слово о полку Ігоревім» у наш час, час соціальних і національних конфліктів, звучить як духовний заповіт наших давніх пращурів. Це «золоте слово» вчить нас любити свою Батьківщину і зберігати її єдність.